

اخبار اقتصادی روز

سال: پنجاه و چهارم، شماره ۸۹
شنبه ۱۸ آبان ماه ۱۳۹۸ (۹ نوامبر ۲۰۱۹)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
BANK MARKAZI JOMHOURI ISLAMI IRAN
اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND STUDIES DEPT.

وضع ارزیابی عمده و نرخ های بهره: روز چهارشنبه، به دلیل تثبیت بازار و کاهش سرمایه گذاران برای شفافیت بیشتر پروموتو مذاکرات تجاری جاری بین آمریکا و چین، دلار تضعیف شد. در این روز، بازگشت برخی نااطمینانی‌ها به بازار موجب کاهش ۰/۲ درصدی نرخ دلار در برابر دلار ماسن بر شد. روز چهارشنبه، نرخ یورو در برابر دلار اندکی تقویت شد. انتشار آمارهای اقتصادی از افزایش پیش از انتظار سفارش‌های صنعتی آلمان در ماه سپتامبر، باعث تقویت یورو شد و کوروسی امید به اقتصاد صادرات محور این کشور که به شدت از تنش های تجاری جهان متضرر شده، ایجاد کرد. در این روز، نرخ فرانک سوئیس در برابر دلار اندکی تغییر داشت. پس از رشد نرخ یوان فرامرزی در برابر دلار به بالاترین سطح سه ماهه (۹/۸۶۷) در روز سه شنبه، نرخ مذکور در روز چهارشنبه در بازارهای اروپا در حدود سطح ۷ تثبیت شد. شایان ذکر است؛ نرخ یوان در برابر دلار به طور تقریبی ۳ درصد از پایین ترین سطح معامله شده در بازارهای فرامرزی در اوایل ماه سپتامبر تقویت گردیده است. در معاملات میان روزی چهارشنبه، شاخص دلار با ۰/۱ درصد کاهش به ۹۷/۸۷۵ رسید. **روز پنجشنبه،** در پی نزدیک شدن آمریکا و چین به دستیابی به توافق تجاری، نرخ دلار در برابر ارزهای ماسن بن ژاپن و فرانک سوئیس به ترتیب به بالاترین سطح پیش از ۵ ماه و سه هفته اخیر تقویت شد. در این روز، مقامات دو کشور مذکور از توافق برای برداشتن تعرفه های وضع شده بر کالاهای یکدیگر به عنوان بخشی از مرحله اول توافق تجاری خبر دادند که با وجود اختلافات مداوم در طرف در حوزه تجاری، نشانه جدیدی از پیشرفت نسبی می شود. وزارت بازرگانی چین بدون ارائه جدول زمانی، توافق دو کشور برای لغو مرحله ای تعرفه ها را اعلام کرد. در پایان معاملات روز پنجشنبه، نرخ دلار در برابر یورو به صعود به بالاترین سطح پیش از پنج ماه گذشته (۱۰۹/۴۸)، در نهایت ۰/۳ درصد افزایش یافت. نرخ دلار در برابر فرانک سوئیس نیز در نهایت ۰/۳ درصد رشد کرد. همچنین، دلار استرالیا و دلار نیوزلند به عنوان شاخص های ریسک بازار که به دلیل نااطمینانی پروموتو توافق تجاری تضعیف شده بودند، به دلیل اظهارات صورت گرفته پروموتو توافق تجاری تقویت شده و نرخ دلار استرالیا در برابر دلار آمریکا با ۰/۳ درصد افزایش به ۹۶۹۰/۰ رسید. نرخ یورو در برابر دلار که در معاملات اولیه به پایین ترین سطح ۳ هفته اخیر تنزل کرده بود، در نهایت ۰/۲ درصد کاهش یافت. روز پنجشنبه، پس از رای غیر منتظره در مقام بانک مرکزی انگلیس به کاهش نرخ های بهره این کشور به منظور دفع خطر گسندی رشد اقتصادی، نرخ یورو در برابر دلار که در مقطعی از معاملات به پایین ترین سطح دو هفته اخیر رسیده اما در نهایت ۰/۳ درصد افت کرد. هر چند بانک مذکور، نرخ بهره کلیدی انگلیس را بدون تغییر در سطح ۰/۷۵ درصد حفظ نمود، اما سایر مقامات بانک مرکزی انگلیس از جمله مارک کارنی، رئیس این بانک، اعلام کردند که در صورت عدم کاهش موانع جهانی رشد اقتصادی و مشکلات بروتیک، کاهش نرخ های بهره را مدنظر قرار خواهند داد. روز پنجشنبه، شاخص دلار با ۰/۲ درصد افزایش به ۹۸/۱۲۸ رسید. **روز جمعه،** در پی کاهش ریسک پذیری معامله گران به دلیل بازگشت نااطمینانی‌ها پروموتو اعلام کرد که وی عدم لغو تعرفه های موجود به عنوان یکی از موانع اصلی توافق اولیه بین آمریکا و چین، شاخص دلار به دلیل برخی خریدهای ماسن به بالاترین سطح سه هفته اخیر صعود کرد. در این روز، دولت دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، با افزودن به نااطمینانی موجود، اعلام کرد که وی با لغو تعرفه ها موافقت نکرده است. اظهارات وی یک روز پس از آن صورت گرفت که به ظاهر مقامات آمریکا و چین موافقت کردند در صورت تکمیل توافق، تعرفه های وضع شده بر کالاهای وارداتی یکدیگر را در مرحله اول توافق تجاری لغو نمایند. همچنین، به نظر می رسد انتشار گزارشی در روز پنجشنبه که به نقل از منابع متعدد از واکنش شدید مخالفان دولتی و مشاوران خارج از دولت به موضوع لغو تعرفه ها حکایت داشت، علت تکذیب اخبار منتشره باشد. به گفته این منابع؛ ایده لغو تعرفه ها بخشی از توافق اولیه تأیید شده در ماه اکتبر بین لئو می، معاون نخست وزیر چین و ترامپ نبوده است. روز جمعه، استانی گرشام، سخنگوی کاخ سفید، طی مصاحبه با شبکه تجاری فاکس گفت؛ در صورت دستیابی به توافق، امکان لغو تعرفه های اعمال شده بر کالاهای چین وجود دارد؛ اما وی جزئیات بیشتری ارائه نداد. در این روز، ارز ماسن بن نیز تقویت شد و نرخ دلار در برابر یورو ۰/۱ درصد افت داشت. مطابق آمارهای منتشره در روز جمعه، بازار کار کانادا با کاهش ۱۸۰۰ فرصت شغلی در ماه اکتبر، دچار یک رکود غیرمنتظره شد. شایان ذکر است؛ نرخ بیکاری این کشور همچنان در سطح ۵/۵ درصد حفظ شده است. پس از انتشار آمارهای مذکور، نرخ دلار آمریکا در برابر دلار کانادا با ۰/۴ درصد رشد به ۱/۳۲۸ رسید. در معاملات پایانی روز جمعه، به دلیل تضعیف ۰/۳ درصدی نرخ یورو در برابر دلار، شاخص دلار پس از رسیدن به بالاترین سطح سه هفته اخیر، با ۰/۲ درصد افزایش ۹۸/۳۲۲ رسید.

فلزات قیمتی: روز چهارشنبه، تردیدها پروموتو شفافیت مذاکرات تجاری آمریکا و چین باعث افزایش تقاضای طلا ماسن ماسن گردید. در نتیجه، بهای طلا یک روز بعد از افت ۲ درصدی، رشد کرد. در این روز، بهای نقدی طلا و بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا به ترتیب ۰/۵ و ۰/۶ درصد افزایش یافت. شایان ذکر است؛ روز معاملاتی گذشته، بهای طلا ضمن رسیدن به پایین ترین سطح سه هفته اخیر، بیشترین درصد افت روزانه از اواخر سپتامبر را ثبت کرد. لازم به یادآوری است؛ جنگ تجاری، یکی از دلایل کلیدی افزایش ۱۶ درصدی بهای طلا به عنوان دارایی ماسن در شرایط بروز نااطمینانی اقتصادی و سیاسی، از ابتدای سال جاری میلادی تا کنون می باشد. در پایان معاملات روز چهارشنبه، بهای نقره و پالادیم به ترتیب ۰/۱ و ۰/۷ درصد تقویت شد و بهای پلاتین ۰/۱ درصد تضعیف گردید. **روز پنجشنبه،** تأیید موافقت آمریکا و چین برای عقب نشینی از اعمال تعرفه ها به عنوان بخشی از اولین مرحله توافق تجاری توسط یکی از مقامات آمریکایی موجب کاهش تقاضای طلا ماسن ماسن گردید. در نتیجه، بهای طلا و بهای پالادیم بیش از یک ماه اخیر افت کرد. در این روز، بهای نقدی طلا و بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا به ترتیب ۰/۱ و ۰/۷ درصد تضعیف شد. از طرفی، افزایش بازه واردات آمریکا به بالاترین سطح از ۱ اوت، فشار نزولی به بهای طلا وارد کرده است. شایان ذکر است؛ از زمان رشد بهای طلا به بالاترین سطح چند ساله اخیر (۱۵۵۷ دلار در هر اونس) در اوایل سپتامبر، بهای این فلز قیمتی حدود ۶/۲ درصد کاهش یافته است. همچنین، برای نخستین بار از ماه می، بهای طلا، پایین تر از میانگین محرک ۱۰۰ روزه (۱۲۶۷ دلار در هر اونس) معامله گردید. در پایان معاملات روز پنجشنبه، بهای نقره و پلاتین به ترتیب ۰/۳۲ و ۱/۹ درصد کاهش و بهای پالادیم ۰/۶ درصد افزایش یافت. **روز جمعه،** وقوع تحولات مثبت در مذاکرات تجاری آمریکا و چین موجب کاهش تقاضای طلا شد. در نتیجه، بهای طلا ضمن تداوم افت های خود به پایین ترین سطح سه ماه اخیر کاهش یافت و در مسیر ثبت بیشترین افت هفتگی سه سال گذشته قرار گرفت. در این روز، بهای نقدی طلا و بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا به ترتیب ۰/۲ و ۰/۲ درصد تضعیف شد. شایان ذکر است؛ اتخاذ سیاست های انبساطی توسط بانک های مرکزی جهان از بهای طلا حمایت کرد؛ با وجود این، مطابق اظهارات تحلیل گران، تصمیم اخیر فدرال رزرو در خصوص توقف کاهش های بیشتر نرخ های بهره تا زمان وقوع افت اقتصادی، به بهای این فلز قیمتی فشار نزولی وارد کرده است. در معاملات پایانی روز جمعه، بهای نقره، پلاتین و پالادیم به ترتیب ۰/۲ و ۰/۲ درصد کاهش یافت.

نفت خام: روز چهارشنبه، در پی افزایش پیش از انتظار ذخایر نفت خام آمریکا و انتشار گزارش روترز پروموتو وجود نشانه هایی از تاخیر احتمالی توافق تجاری آمریکا و چین تا ماه دسامبر، بهای نفت افت کرد. پس از انتشار آمارهای اداره اطلاعات انرژی آمریکا پروموتو افزایش ۷/۸ میلیون بشکای ذخایر نفت خام این کشور در هفته گذشته (فراز از پیش بینی رشد ۱/۵ میلیون بشکای این ذخایر)، قیمت های نفت کاهش یافت. از طرفی، ذخایر بزرگ این کشور ۲/۸ میلیون بشکای کاهش یافته که با پیش بینی افت ۱/۸ میلیون بشکای ذخایر مذکور قابل مقایسه می باشد. همچنین، موجودی ذخایر میمانات نفتی شامل گازوئیل و نفت حرارتی، با وجود پیش بینی کاهش ۹۹۹ هزار بشکای، از ۲۲۲ هزار بشکای نفت و پالادیم به ترتیب ۰/۱ و ۰/۷ درصد تقویت شد و بهای پلاتین ۰/۱ درصد تضعیف گردید. **روز پنجشنبه،** در پی افزایش احتمال سرایت بحران بخش تولیدات کارخانه های به بخش بزرگ تر خدمات، به دلیل تنش های جهانی تجارت، به قیمت های نفت فشار نزولی وارد کرد. شرکت های نفت خاورمیانه از بهای نفت حمایت کرد. در نتیجه، بهای نفت خاورمیانه روسیه؛ قیمت های کنونی نفت (بیش از ۶۰ دلار در هر بشکای نشانه پایداری بازارها می باشد. در پایان معاملات روز چهارشنبه، بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۱/۲۲ دلار و ۸۸ سنت در هر بشکای کاهش یافت. **روز پنجشنبه،** در پی دریافت نشانه هایی از سوی چین در خصوص پیشرفت مذاکرات تجاری این کشور با آمریکا، امیدواری ها برای خاتمه دادن به اختلافات تجاری طولانی مدت که بر رشد اقتصادی و تقاضای سوخت آسیب زده است، تقویت شد. در نتیجه، بهای نفت رشد کرد. جنگ تجاری، تحلیل گران را مجبور به کاهش پیش بینی ها در خصوص افت تقاضای نفت کرده و نگرانی ها پروموتو احتمال اشباع بیشتر عرضه در سال ۲۰۲۰ را افزایش داده است. لازم به ذکر است؛ روز چهارشنبه، بهای نفت به دلیل نگرانی ها از احتمال تعویق مذاکرات تجاری آمریکا و چین تا حدودی تضعیف شد. شایان ذکر است؛ به دلیل توافق اوپک و متحدانش برای اعمال محدودیت های عرضه نفت تا ماه مارس سال آینده میلادی، بهای نفت برنت در سال ۲۰۱۹ به طور تقریبی ۱۶ درصد رشد داشته است. در همین راستا، نشست بازرگاری سیاسی تولیدکنندگان نفت در روزهای ۵ و ۶ دسامبر در وین برگزار خواهد شد. مطابق اظهارات محمد بارکنند، دبیر کل اوپک؛ وی هفته جاری، به دلیل پیشرفت مذاکرات تجاری، وی به چشم انداز ۲۰۲۰ خوش بینی بیشتری دارد و به نظر می رسد توافق مذکور، هرگونه نیاز به کاهش عمیق تر تولید نفت را از بین برده است. در پایان معاملات روز پنجشنبه، بهای نفت برنت و بهای نفت قراردادهای آتی آمریکا به ترتیب ۰/۵ و ۸۰ سنت در هر بشکای افزایش یافت. **روز جمعه،** در پی اظهارات رئیس جمهور آمریکا مبنی بر عدم پذیرش کاهش تعرفه های چین، بهای نفت بعد از افت پیش از ۱ درصدی در معاملات میان روزی، اندکی تقویت شد. از طرفی، در حالی که آمارهای گرمک حاکی از افزایش ۱۱/۵ درصدی واردات نفت چین در ماه اکتبر نسبت به ماه مشابه سال قبل بالاترین سطح تاریخی بوده؛ بروز علائم بدبینانه در اقتصادهای دیگر، اخبار مذکور را تعدیل کرد. شایان ذکر است؛ مطابق آمار روز چهارشنبه اداره انرژی آمریکا، هفته گذشته، به دلیل کاهش تولیدات پالایشگاهی و افت صادرات ذخایر نفت خام این کشور به شدت افزایش یافت. هفته جاری، شرکت های انرژی آمریکا برای سومین هفته متوالی تعدد سفارشی ها را کاهش دادند. شرکت خدمات انرژی هیوکر بومر اعلام کرد؛ شرکت های آمریکایی، در ۷ حلقه چاه در هفته منتهی به ۸ نوامبر، تعداد کل چاه های نفتی این کشور را به ۶۸۴ حلقه (کمترین سطح از آوریل ۲۰۱۷) رساندند. مطابق اعلام کمیسرین تجاری معاملات آتی کالاهای آمریکا در هفته منتهی به ۵ نوامبر، مدیران پولی خلص قیمت های خرید خود در قراردادهای آتی نفت آمریکا را با ۲۲ هزار ۵۱۲ قرارداد افزایش، با ۱۳۸ هزار و ۳۲۹ قرارداد رساندند. در پایان معاملات روز جمعه، بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۰/۲۲ و ۰/۲۲ سنت در هر بشکای افزایش یافت.

قیمت فروش هر تن انواع فلزات غیر آهنی در بورس لندن (دلار)						
تاریخ	نوع فلز	آلومینیوم	مس	سرب	نیکل	قلع
جمعه ۸ نوامبر ۲۰۱۹		۱۸۲۷/۵	۵۹۵۱/۵	۲۱۰۱	۱۶۱۹۰	۱۶۶۷۵
پنجشنبه ۷ نوامبر ۲۰۱۹		۱۸۱۷/۵	۵۹۴۱	۲۱۰۵	۱۶۳۰۵	۱۶۶۰۰
چهارشنبه ۶ نوامبر ۲۰۱۹		۱۸۱۷/۵	۵۹۱۳/۵	۲۱۳۸	۱۶۳۹۰	۱۶۶۱۰

نرخ SDR، ارزهای عمده، فلزات قیمتی، نفت خام و بهره بین بانکی						
انواع ارز و فلزات قیمتی	چهارشنبه ۶ نوامبر ۲۰۱۹		پنجشنبه ۷ نوامبر ۲۰۱۹		جمعه ۸ نوامبر ۲۰۱۹	
	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک
حق برداشت مخصوص*	-	۱/۳۷۳۳۱	-	۱/۳۷۶۰۹	-	۱/۳۳۳۳۸
یورو*	۱/۱۰۹۹۸	۱/۱۰۶۶۶	-	۱/۱۰۵۱۱	۱/۱۰۲۸۸	۱/۱۰۱۹۹
لیره انگلیسی*	-	۱/۲۸۵۷۷	-	۱/۲۸۱۵۵	-	۱/۲۷۷۷۵
فرانک سوئیس	-	۰/۹۹۲۹۹	-	۰/۹۹۴۸۸	-	۰/۹۹۷۴۴
بن ژاپن	۱۰۹/۰۱	۱۰۸/۹۸۸	-	۱۰۹/۲۸۸	-	۱۰۹/۲۵۵
بهره دلار	-	-	-	-	-	-
طلا	۱۴۸۶/۰۵	۱۴۹۰/۰۷۵	۱۴۸۴/۲۵	۱۴۶۵/۷۸	۱۴۶۴/۱۵	۱۴۶۳/۲۰
نقره	۱۷/۵۴	۱۷/۶۱	۱۷/۵۳	۱۷/۰۷	۱۶/۸۱	۱۶/۹۰
پلاتین	۹۳۰	۹۲۸/۲۱	۹۲۹	۹۱۱/۲۰	-	۸۹۰/۴۷
نفت خام	۶۱/۷۴**	۵۶/۳۵***	۶۲/۲۹**	۵۷/۱۵***	۶۲/۵۱**	۵۷/۲۴***
سبد نفت اوپک	-	۶۲/۳۹	-	۶۲/۳۲	-	-

* هر واحد به دلار آمریکا ** نفت خام برنت *** نفت خام پایه آمریکا **** نرخ بهره

احتمال کندی رشد تولید ناخالص داخلی ژاپن در فصل سوم سال جاری میلادی با وجود تداوم تقویت تقاضای داخلی

خبرگزاری رویترز، مورخ ۲۰۱۹/۱۱/۰۶ (۱۳۹۸/۰۸/۱۵) - مطابق نتایج نظرسنجی روز چهارشنبه رویترز؛ احتمال دارد تقویت تقاضای داخلی ژاپن به دلیل تعجیل مصرف کنندگان برای خرید پیش از افزایش مالیات بر فروش، منجر به چهارمین رشد فصلی متوالی اقتصاد این کشور در فصل سوم سال جاری میلادی گردد.

با وجود این، به نظر می‌رسد، افزایش مخارج داخلی به دلیل وقوع طوفان وهوای بارانی و آسیب صادرات به دلیل تضعیف تقاضای خارجی موجب کندی سرعت رشد اقتصاد ژاپن در فصل سوم نسبت به فصل دوم سال جاری میلادی شده است.

مطابق پیش‌بینی تحلیل‌گران؛ احتمال دارد، به دلیل اثرات ناشی از افزایش مالیات بر فروش، اقتصاد ژاپن در فصل چهارم سال جاری میلادی تضعیف گردد.

مطابق پیش‌بینی ۱۵ اقتصاددان شرکت‌کننده در نظرسنجی رویترز؛ بعد از تجدید نظر نزولی رشد سالانه تولید ناخالص داخلی ژاپن به ۱/۳ درصد در فصل دوم سال جاری میلادی، اقتصاد این کشور در فصل سوم ۰/۸ درصد رشد خواهد کرد. پیش‌بینی مذکور می‌تواند به معنی رشد فصلی ۰/۲ درصدی اقتصاد این کشور باشد که با رشد تجدیدنظر شده فصل دوم سال جاری میلادی (۰/۳ درصد) قابل مقایسه می‌باشد.

به گفته تاکومی تسوندا، اقتصاددان ارشد شینکین سنترال بانک ریسرچ اینستیتوت؛ مصرف خصوصی به رشد اقتصاد ژاپن کمک کرده، اما تداوم تضعیف صادرات و موانع پیش‌روی عملیات تولیدات کارخانه‌ای شرکت‌ها این رشد را محدود کرده است.

مطابق نتایج نظرسنجی مذکور؛ مصرف خصوصی ژاپن (حدود ۶۰ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور) در فصل سوم سال جاری میلادی، ۰/۶ درصد (مشابه فصل گذشته) رشد کرده است. همچنین، احتمال دارد، مخارج سرمایه‌ای بعد از رشد ۰/۲ درصدی در فصل دوم، در فصل سوم سال جاری میلادی ۰/۹ درصد رشد نماید.

به نقل از یاسوناری تاناکا، پژوهشگر میتسویشی ریسرچ اینستیتوت؛ به دلیل تضعیف صادرات و تولیدات کارخانه‌ای ژاپن، موضع مخارج سرمایه‌ای شرکت‌ها تا حدودی محتاطانه شده است. با وجود این، به دلیل کمبود نیروی کار، مخارج تقاضای نگه‌داشت نیروی کار و مکانیزه کردن فرایند تولید هم‌چنان قوی است.

طبق نظرسنجی مذکور؛ احتمال دارد تقاضای خارجی ژاپن (صادرات منهای واردات) در فصل سوم سال جاری میلادی، موجب کاهش ۰/۱ واحد درصدی رشد اقتصادی این کشور گردد. لازم به ذکر است؛ فصل دوم سال جاری میلادی، بخش مذکور موجب کاهش ۰/۳ واحد درصدی رشد اقتصادی شده بود.

لازم به یادآوری است؛ دولت ژاپن، آمارهای مربوط به تولید ناخالص داخلی این کشور را در روز ۱۴ نوامبر منتشر خواهد کرد. مطابق آمارهای دولتی منتشره در ماه گذشته؛ شاخص اعتماد مصرف‌کننده ژاپن در ماه اکتبر، برای نخستین بار طی ۲۳ ماه اخیر بهبود یافت، اما هم‌چنان در سطح پایین قرار دارد.

شایان ذکر است؛ دولت ژاپن، از اول اکتبر طرح افزایش مالیات بر فروش (از ۸ به ۱۰ درصد) را که پیش از آن دو مرتبه به تعویق انداخته بود را اجرایی کرد. اگرچه، این اقدام برای بهبود منابع مالی ضعیف کشور امری حیاتی محسوب می‌شود، اما می‌تواند با آسیب به شاخص اعتماد مصرف‌کننده، منجر به رکود اقتصادی گردد.

ماه گذشته، بانک مرکزی ژاپن سیاست‌های تسهیل پولی خود را تثبیت کرد. با وجود این، ضمن تاکید بر نگرانی‌ها پیرامون احتمال انحراف مسیر شکننده بهبود اقتصادی این کشور به دلیل ریسک‌های فرامرزی، قوی‌ترین نشانه‌ها از تعیین زمان کاهش احتمالی نرخ‌های بهره در آینده نزدیک را ارائه کرد.